

Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 29. april 2009

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning

(Begrænsning i adgangen til ekspropriation, opførelse af mindre bygninger i landzone m.v.)

[af miljøministeren (Claus Hjort Frederiksen, fg.)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 19. februar 2009 og var til 1. behandling den 10. marts 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 22. december 2008 dette udkast til udvalget, jf. MPU alm. del – bilag 229. Den 19. februar 2009 sendte miljøministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Møde med KL

Udvalget har den 25. marts 2009 holdt møde med KL om lovforslaget. Udvalget modtog på mødet et notat, som miljøministeren har kommenteret over for udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Peter Schou Andersen, Hillerød, og Mads Sanddal Jeppesen, Beder.

Miljøministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 19 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV, EL og IA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget finder det afgørende, at den grundige vurdering af lovforslaget og de tanker, der ligger bag dette, er blevet drøftet grundigt på to møder den 21. maj 2008 og den 25. marts 2009, hvor det

klart har vist sig, at forslaget vil resultere i en kraftig forringelse af den eksisterende kommunale planlægning. Desuden vil forslaget skabe større forskel og vilkårlighed mellem de lodsejere, der kan risikere at blive eksproprieret, ligesom det vil medføre store spekulationsmuligheder for professionelle »developere« til skade for den samlede helhedsorienterede planlægning.

Mindretallet er enig med KL's hørings svar, hvori det bl.a. hedder: »Lovforslaget fratager kommunerne mulighed for at ekspropriere til byudvikling på baggrund af en kommuneplan. Det fremgår af lovforslaget, at det er udarbejdet: »På baggrund af de overvejelser, som Kammeradvokatens undersøgelse gav anledning til«. KL står uforstående overfor denne begrundelse, idet det andet steds i lovforslaget fremgår, at: »Kammeradvokatens rapport ikke giver mulighed for at drage egentlige konklusioner i forhold til spørgsmål om ekspropriation til byudvikling. Undersøgelsen kan således hverken be- eller afkræfte, at adgangen til at ekspropriere misbruges af kommunerne«.«.

Videre hedder det i hørings svaret fra KL: »KL anbefaler derfor på det kraftigste, at regeringen fastholder kommunernes ret til at gennemføre ekspropriation til byudvikling efter planlovens § 47, stk. 1.«.

Udvalget har gennemgået Kammeradvokatens undersøgelse af ekspropriationspraksis på planlovens område, der klart viser, at det eksisterende system i al overvejende grad virker effektivt og tilfredsstillende for alle parter. Dette er mindretallet enig i.

Mindretallet undrer sig på den baggrund over, at flertallet agter at gennemføre lovgivningen på tværs af den tværpolitiske enighed i kommunerne. Specielt fordi KL under forhandlingerne har tilbudt at indgå i et udvalgsarbejde for at kigge hele systemet efter i sømmene, ligesom KL har tilkendegivet, at man er villig til i disse drøftelser at finde frem til et system med mere detaljerede kommuneplaner.

Mindretallet finder, at der findes enkelte eksempler på fejl dispositioner fra nogle kommuners side, men at disse netop er af en sådan karakter, at de fremover vil kunne forhindres på baggrund af det foreslåede udvalgsarbejde mellem bl.a. Miljøministeriet og KL. Netop derfor kan mindretallet kun konkludere, at det alene er rene ideologiske grunde, der er drivkraften bag flertallets politik. Mindretallet er af den klare opfattelse, at vinderne ved lovforslaget bliver byggespekulanter på bekostning af en fornuftig og helhedsorienteret planlægning.

Liberal Alliance, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Peter Juel Jensen (V) nfm. Eyvind Vesselbo (V) Erling Bonnesen (V) Birgitte Josefsen (V)

Hans Christian Thoning (V) Jørn Dohrmann (DF) Liselott Blixt (DF)

Per Ørum Jørgensen (KF) Knud Kristensen (KF) Torben Hansen (S) Mette Gjerskov (S)

Flemming Møller Mortensen (S) Trine Mach (SF) Steen Gade (SF) fmd. Johs. Poulsen (RV)

Per Clausen (EL) Juliane Henningsen (IA)

Liberal Alliance, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 135

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra miljøministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Naturklagenævnets afgørelse om ekspropriation af to ejendomme til brug for udvidelse af Århus Universitetshospital, Skejby, i Århus Kommune
4	Tilmeldingsblanket til udvalgets møde med KL 25/3-09 om L 135 (begrænsning i adgangen til ekspropriation m.v.)
5	Henvendelse af 23/3-09 fra Mads Sanddal Jeppesen, Beder, m.fl.
6	Henvendelse af 18/3-09 fra Peter Schou Andersen, Hillerød
7	Kammeradvokatens undersøgelse af ekspropriationspraksis på planlovens område, fra miljøministeren
8	Notat fra KL af 18/3-09
9	1. udkast til betænkning
7	Kammeradvokatens undersøgelse af ekspropriationspraksis på planlovens område, fra miljøministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 135

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om oversendelse af en komplet liste med eksempler på sager i kommunerne, hvor der i de seneste år er gennemført ekspropriation efter planloven, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om eksempler på, at planlovens § 47, stk. 1, er anvendt i situationer, hvor det ville have været byplanmæssigt forsvarligt at afvente udfærdigelsen af en lokalplan, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren finder, at klageadgangen efter planlovens § 58 stk. 1, nr. 2, har været utilstrækkelig til at beskytte grundejerne mod misbrug af bestemmelsen, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren, på baggrund af den seneste afgørelse af 4/2-09 fra Naturklagenævnet, vil redegøre for, hvorvidt den af nævnet enstemmigt stadfæstede ekspropriationsafgørelse fra Århus Kommune kunne have afventet udarbejdelsen af en lokalplan, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren kan redegøre for tilfælde, hvor erstatningen ved ekspropriationer til byudviklingsformål ikke er fastsat i henhold til grundlovens bestemmelser om fuldstændig erstatning, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren vil redegøre for indholdet af afståelse på ekspropriationslignende vilkår samt forskellen på en sådan afståelse og af-

ståelse ved almindelig fri handel, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

- 7 Spm., om ministeren vil tage initiativ til at lade campinghytter blive omfattet af krav om landszonetilladelse efter planlovens § 35, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm., om ministeren vil tage initiativ til at indskrænke adgangen til at etablere ridehaller, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om ministeren vil tage initiativ til at lade terrænændringer kræve landzonetilladelse efter planlovens § 35, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om ministeren vil tage initiativ til at lade erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri på ejendomme under 20 ha vurdere, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om ministeren vil tage stilling til Danmarks Naturfredningsforenings forslag om at oprette en national portal for kommunernes indrapportering af landzonetilladelser, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om kommentar til henvendelse af 23/3-09 fra Mads Sanddal Jeppesen, Beder, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om kommentar til henvendelse af 18/3-09 fra Peter Schou Andersen, Hillerød, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om ministeren er indstillet på at sikre, at den erstatning, der bliver udbetalt for afståelse af jord, vil blive beskattet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om kommunalbestyrelsen efter de nugældende regler kan lade private lodsejere afholde udgifterne forbundet med udarbejdelsen af en lokalplan, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, i hvilket omfang der er sammenhæng mellem lovforslaget og udmeldingerne i den seneste landsplanredegørelse, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om det er ministerens vurdering, at en vedtagelse af lovforslaget vil fremme kommunernes muligheder for at satse på kvalitet i planlægningen både i byen, på landet og i landskabet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvilke konsekvenser en begrænsning af de eksisterende regler for ekspropriation vil få for kommunernes mulighed for at gennemføre en rækkefølge i den fysiske planlægning, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om kommentar til notat af 18/3-09 fra KL, til miljøministeren, og ministerens svar herpå